

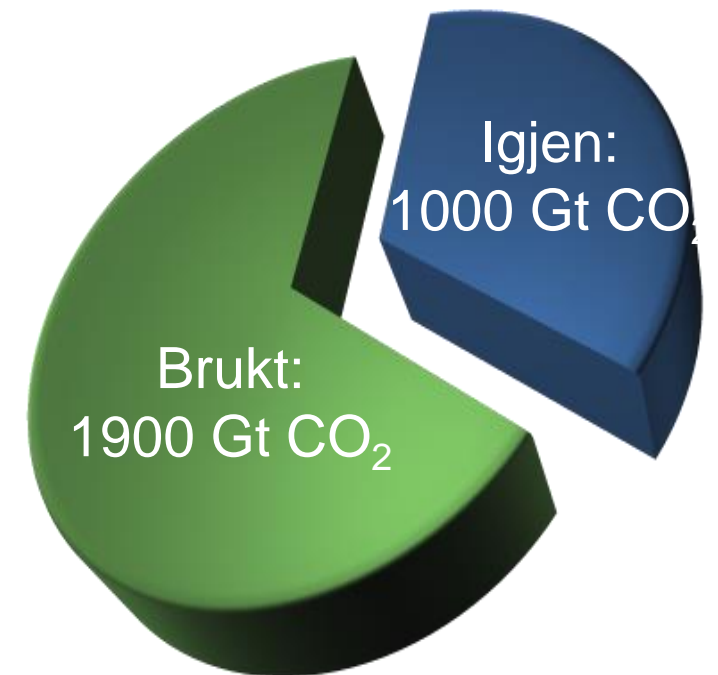
KLIMASATS på 1-2-3

Kirvil Stoltenberg, prosjektleder for støtteordningen Klimasats

Vi skal kutte MYE i klimagassutslipp framover

- EU- forpliktelser: 40 prosent utslippsreduksjon i 2030 sammenliknet med 1990
- Lavutslippssamfunnet i 2050: tilsvarer kanskje 1-1,5 tonn utslipp per innbygger
  - I Norge nå ca 10 tonn pr innbygger

5 tiltaksgrupper og maks søkesum

- Areal og transportplanlegging 1 mill
- Transporttiltak 7,5 mill
- Andre tiltak 7,5 mill, bygg 3 mill
- Forprosjekter 0,25 mill
- Nettverk 25 000 per kommune

Nettverk savnes i Aust-Agder!

- Risør
- Grimstad
- Arendal
- Gjerstad
- Vegårshei
- Tvedestrand
- Froland
- Åmli
- Evje og Hornnes
- Bygland
- Valle
- Bykle

Lynkurs i Klimasats-regler

- Kommuner, fylkeskommuner og enkelte KF kan søke
- Reduserte klimagassutslipp og omstilling til lavutslippssamfunnet
- Delfinansiering, kommunal egeninnsats
- Utløsende for at tiltak gjennomføres
- Politisk forankret
- Finansieringsplan for investering og drift

Prioritering av søknadene

- Potensiale for utslippsreduksjoner. Kostnadseffektivitet der det er mulig.
- Grad av innovasjon for omstilling til lavutslippssamfunnet.
- Ambisiøse tiltak.
- Overføringsverdi/eksempelverdi/ spredingspotensial.
- Andre effekter av tiltaket, positive og negative.
- Realistisk gjennomføringsplan, med tidsangivelser.
- Ikke berettiget til annen statlig støtte.

Klimaambisiøs areal- og transport planlegging

Svein Magne Fredriksen

- Kommunen har nøkkelrolle
- Virkninger langt fram i tid
- Ambisiøs: Mer enn ordinær, god ATP
- Utredninger, ekstra ressurser, klimastilling - gjerne flere kommuner sammen...

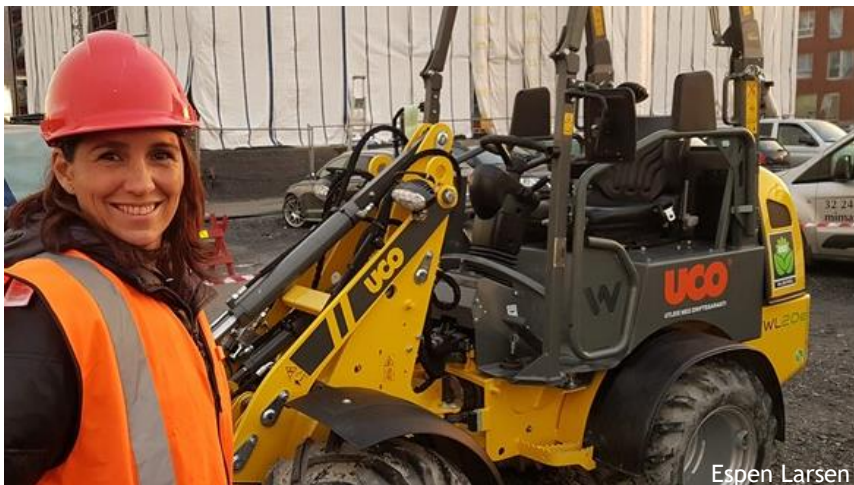
Areal- og transportprosjekter i Agder

- Veikart Agder
- Fra klimamål til klimavennlig arealbruk - Kristiansand
- Klima-areal- og transportplanlegging i Listerregionen
- Klimavennlige arbeidsreiser - Arendal
- Klimavirkninger av bypakke for Arendalsregionen
- Elektrifisering og utvidelse av kollektivnettet - Mandal

Utslippsfrie maskiner og byggeplasser

Be om utslippsfrie løsninger og avansert biodrivstoff

- i drift
- i driftskontrakter
- i byggeprosjekter

Utslippsfrie maskiner i Agder

- Utslippsfri hjullaster til landbruksutdanningen
- Renovasjonskjøretøy i Kristiansand

- Klimavennlige kjøretøy i sjåførutdannelsen
  - gjennomføres dessverre ikke

Klimaambisiøse bygg

- Materialvalg
- Gjenbruk
- Flexibilitet
- Arealeffektivitet og sambruk
- Tiltak på byggeplassen!
- Høye ambisjoner i alle ledd

Klimabygg i Agder

- Forprosjekt ny flerbrukshall i Lindesnes
- Klimavennlige materialer i Tvedestrand vgs

Klimavennlig mat og mindre matsvinn

- Valg av matvarer
  - Redusere svinn
-
- Sykehjem
  - Barnehager
  - Kantiner
  - Tema på skolekjøkkenet?

Matsvinn i Agder

- Redusert matsvinn i Kristiansand
  - kommunen, sykehuset og restaurantbransjen

Lad tjenestebilen! Og lad i sameiet!

- Rekkevidde sjelden problem
- Støtter ladepunkt for tjenestebil
- Støtter el-varebiler

- Nytt i 2018: Støtte kommunens arbeid for lading i borettslag og sameier

Lading i Agder

Ladepunkter til tjenestebiler i

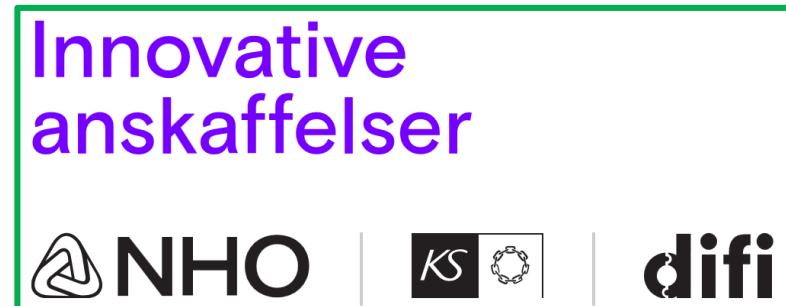
- Kristiansand
- Lillesand
- Lindesnes
- Risør

Klima i alle anskaffelser!

1) Søk hjelp til innkjøpet hos:

og

2) Søk støtte til merkostnaden fra Klimasats

Lokalt klimaarbeid i Miljødirektoratet nå

- Klimaregnskap - kommer nye tall i mars
- Beregningsmaler - beregne effekter av tiltak kommer nå
- Webinarer om klimatema
- Facebookgruppe for lokalt klimaarbeid
- Formidling av Klimasats-erfaringer i kommunene, til kommunene
- Følgeevaluering Klimasats
- Oljefyrforbud 2020 med veiledning

Planlegging for en klimavennlig fremtid

Klima- og energiplanlegging i kommunene kan bidra til at kommunen planlegger for en klimavennlig fremtid. For eksempel gjennom effektiv og klimavennlig kollektivtrafikk, miljøvennlige boligområder og grønn energi. Smarte klimatiltak er også samfunnsøkonomisk lønnsomme.

Foto: BB...

Oppgavehjelp

Maler

Søk her

Søk

Du er her: [Hjem](#) / [Oppgavehjelp](#) / [Klima](#) / Klima- og energiplanlegging

Klima- og energiplanlegging

Kommunene arbeider for å redusere utslipp av klimagasser, effektivisere og legge om bruken av energi. Kommunen skal planlegge tiltak for egen drift og virksomhet.

[Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging](#) skal sikre at kommunene og fylkeskommunene går foran i arbeidet og bruker et bredt spekter av sine roller og virkemidler i arbeidet med å redusere klimagassutslipp.

Planretningslinjen skal legges til grunn ved:

- planlegging etter plan- og bygningsloven
- ved enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven eller annen lovgiving

Veiledning til kommuner og fylkeskommuner

Veiledningen retter seg mot kommuner og fylkeskommuner, og kan være nyttig uansett hvor i planprosessen man er. Der

Verktøy

[Ordforklaringer](#)

[Kart og databaser](#)

[Lenker](#)

Innhold i veiledningen

- Oversikt over prosessen
- Bakgrunn og definisjoner
- Roller
- Organisering
- Fastsette mål og utarbeide handlingsprogram, inkludert samfunnsøkonomisk vurdering
- Fra plan til handling - gjennomføring og resultatoppfølging
- Bruk av statistikk og andre tall
- Beregne effekt av tiltak
- Omregningstabeller
- Klima- og energitiltak i ulike sektorer - tiltaksguide

Webinar – seminar på nett

Oftest 1. og 3. tirsdag i måneden, kl 10-11

Kommunene er målgruppe

Samle kollegaer og delta sammen!

- Offentlige innkjøp
- Klimabudsjett
- Klimavennlig arealplanlegging
- Redusere utslipp fra personbiltransport i kommunen
- Kommunal klimagasstatistikk
- Innkjøp av ladeinfrastruktur
- Barrierer og muligheter i klimaarbeidet
- Klimatiltak i landbruket
- Bygg: Rehabilitering, arealeffektivitet, sambruk

Alt om Klimasats på www.miljøkommune.no

Søknadsfrist 15. februar 2018

